

ВІДГУК

Рецензента, кандидата педагогічних наук, доцента

Неїжпапи Людмили Станіславівни

на дисертацію **Фещенко Ганни Юріївни**

«Професійна підготовка до соціокультурної діяльності менеджерів з позитивним психоемоційним інтелектом»,

подану на здобуття наукового ступеня вищої освіти доктора філософії

у галузі знань 01 освіта/педагогіка

за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки

У дисертаційному дослідженні Фещенко Г.Ю. актуалізовано сучасну проблематику професійної підготовки до соціокультурної діяльності менеджерів з позитивним психоемоційним інтелектом, що продиктовано сучасними реаліями життєдіяльності соціуму, зокрема, геополітична та економічна нестабільність сприяють зростанню стресу, тривожності й відчуттю відчуженості серед людей, погіршення психологічного благополуччя та емоційного здоров'я. Сучасні виклики зумовили нагальну потребу у розвитку компетенцій емоційного інтелекту, які сприяють успішній навігації у складних міжособистісних стосунках і професійному середовищі. Обрана тема дослідження є своєчасною та відповідає потребам вищої освіти в контексті підготовки компетентних фахівців для соціокультурної сфери в умовах глобалізації.

Наукова новизна дисертаційного дослідження полягає у комплексному розв'язанні проблеми професійної підготовки менеджерів соціокультурної діяльності через призму формування позитивного психоемоційного інтелекту. Автором вперше розроблено та експериментально перевірено модель професійної підготовки до соціокультурної діяльності менеджерів з позитивним психоемоційним інтелектом, що складається з п'яти взаємопов'язаних підсистем: функціонально-цільової, методологічної, змістової, методичної та діагностичної.

Методологічна основа дослідження є достатньо обґрунтованою та включає комплекс підходів різних наукових галузей, зокрема, психологічні,

загальнонаукові та педагогічні підходи. Така методологічна різноманітність забезпечує всебічне вивчення досліджуваного феномену.

Здобутком рецензованої роботи є ретельний аналіз поняттєво-термінологічного апарату та методології проблеми професійної підготовки до соціокультурної діяльності менеджерів з позитивним психоемоційним інтелектом.

У дисертаційній роботі конкретизовано сутність основних понять відповідно до теми дослідження, а саме: «інтелект», «емоційний інтелект», «позитивний психоемоційний інтелект», «професійної підготовки до соціокультурної діяльності менеджерів». Дисертанткою запропоновано авторське трактування поняття «позитивний психоемоційний інтелект» як соціокультурного феномену, що включає емоційний, ментальний, соціальний та позитивний психоемоційний компоненти в архітектурі особистісного розвитку майбутніх менеджерів.

Особливої уваги заслуговує розроблений автором зміст і структура професійної компетентності соціокультурної діяльності менеджерів з позитивним психоемоційним інтелектом для освітніх ступенів «Бакалавр» та «Магістр» спеціальності 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності». Здобувачкою детально проаналізовано вимоги стандартів вищої освіти та удосконалено зміст освітніх компонентів з урахуванням специфіки формування позитивного психоемоційного інтелекту. Запропоновані автором інтегральні, загальні та спеціальні компетентності відображають сучасні вимоги до підготовки менеджерів соціокультурної сфери та враховують міждисциплінарний характер їхньої професійної діяльності.

Значущим внеском дисертаційного дослідження є розроблена автором комплексна методика оцінювання позитивного психоемоційного інтелекту у менеджерів, яка включає адаптовані до педагогічної проблеми методики діагностики емоційного інтелекту, дослідження рівня розвитку емоційного інтелекту, діагностики емоційних бар'єрів у міжособистісному спілкуванні, модифіковану шкалу оцінювання суб'єктивного благополуччя та

опитувальник позитивного і негативного афекту. Комплексний критеріальний апарат метрики встановлення рівнів сформованості професійної компетентності включає мотиваційний, соціокультурний, технологічний та менеджерський критерії з відповідними показниками та рівнями.

Змістовим стрижнем експерименту є модель професійної підготовки до соціокультурної діяльності менеджерів з позитивним психоемоційним інтелектом (функціонально-цільова, методологічна, змістова, методична та діагностична). Експериментальна частина дослідження демонструє ефективність запропонованої моделі професійної підготовки. Результати педагогічного експерименту свідчать про значний приріст показників сформованості професійної компетентності в експериментальній групі порівняно з контрольною. Найвищі показники приросту зафіксовано за технологічним критерієм (31,15% проти 11,2% у контрольній групі), що підтверджує ефективність запропонованих автором методичних рішень. Стабільні позитивні зміни за менеджерським критерієм (27,05% проти 12,00%) також свідчать про доцільність впровадження розробленої моделі у освітній процес.

Структура дисертації є логічною та відповідає вимогам до кваліфікаційних наукових праць. Робота складається з трьох розділів, які послідовно розкривають теоретичні засади, концептуальні основи та експериментальну перевірку розробленої моделі. Оформлення дисертації відповідає встановленим стандартам. Послідовність викладу та доказовість положень і висновків – це ті характеристики, які надають дисертації Ганни Юріївни цілісності, повноти й завершеності. Потрібно також відзначити всебічність джерельної бази дослідження, продуману структуру тексту, логічність змісту дисертації. Висновки сформульовані відповідно до завдань, розкривають основні науково-практичні надбання дисертації.

Отримані результати та сформульовані висновки мають теоретичне та практичне значення для вдосконалення освітнього процесу.

В опублікованих за темою дисертації працях повною мірою викладено наукові положення, обґрунтовані в процесі наукового пошуку. Зміст дисертації відображено у 8 наукових працях, з них: 3 статті у фахових наукових виданнях, зареєстрованих МОН України; 5 – тези і матеріали конференцій.

Аналізуючи дисертацію як синтезований результат теоретико-емпіричного дослідження, маємо звернути увагу на окремі упущення, а також висловити автору деякі побажання:

1. Зміст першого розділу дещо переобтяжено зайвою термінологією психологічного спрямування, що, на наш погляд, не має прямого відношення до проблеми професійної підготовки до соціокультурної діяльності менеджерів з позитивним психоемоційним інтелектом.

2. Варто було б здійснити контент-аналіз освітніх програм, за якими здійснюється професійна підготовка до соціокультурної діяльності менеджерів у закладах вищої освіти України, що дало б можливість підтвердити необхідність їх посилення.

3. На наш погляд, автору варто слід ґрунтовніше презентувати форми експериментальної роботи, які передбачені моделлю професійної підготовки до соціокультурної діяльності менеджерів з позитивним психоемоційним інтелектом.

4. В теоретичному розділі дисертації не завжди чітко представлена власна позиція її автора стосовно певних теоретичних положень, визначень окремих понять, які стосуються досліджуваної проблеми.

5. Вважаємо, що варто подати у додатки розроблену автором тематику освітніх компонентів професійної підготовки до соціокультурної діяльності менеджерів.

Однак, висловлені зауваження та побажання є дискусійними, мають лише пропозиційно-рекомендаційний характер і не применшують належної оцінки наукового рівня дисертації Феценко Г.Ю.

Основні положення та результати дослідження є достатньо обґрунтованими, достовірними, мають наукову новизну і практичну значущість, апробовані та впровадженні в практику роботи закладів вищої освіти. Дисертаційна робота Фещенко Ганни Юріївни на тему «Професійна підготовка до соціокультурної діяльності менеджерів з позитивним психоемоційним інтелектом» є за актуальністю, змістом, повнотою викладу її результатів у публікаціях дисертанта, обсягом і якістю оформлення відповідає спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» та вимогам до оформлення дисертації, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 №40 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України №759 від 31.05.2019) та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44), може бути представлена у разовій спеціалізованій вченій раді для присудження ступеня доктора філософії з галузі 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Рецензент:

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальної освіти
та соціальної роботи
факультету соціології та соціальної політики
УДУ ім. Михайла Драгоманова

Підпис Неїжпапа Л.С.
Зав. канцелярією Українського державного
університету імені Михайла Драгоманова
«08» _____ 20 25р.